

ARA
10
FILLÉR

A KENYER

A liberalizmus

Több, mint száz esztendővel ez előtt a francia forradalom teremtette meg az úgynevezett polgári demokráciát, melynek jelszava „szabadság, testvériség és egyenlőség” volt. A polgári demokrácia meghonosulása jelentős lépés volt abban az időben, mert nagy néptömegeket emelt ki a jogtalanságból és általában emberibb életet jelentett a szegénysorban levőknek. Az előjogok (nemeseké, főnemeseké) eltűntek és többek közt a jobbágy éppen úgy szerezhette örök tulajdonságot, mint a nemes. Minálunk a negyvennyolcas szabadságharc jelentette a nemzet polgárosodását, a jobbágyság felszabadítását és így a nemzeti társadalom átalakulását. Ez az átalakulás ugyancsak a szabadság, egyenlőség, testvériség jelszava alatt kelt, amit az egész világ úgy értelmzett, hogy az egyénnek mentől több szabadságot kell biztosítani. Ez abban az időben egészséges gondolat volt, de nézzük meg, hogy az egyénnek ez a nagy szabadsága, a liberalizmus az idők során hová vezetett és milyen eredményeket hozott. A liberalizmus két alakja a szellemi és gazdasági liberalizmus.

A szellemi liberalizmus teljes szabadságot biztosított a gondolatnak, vagyis mindenki olyan szellemi táplálékot vett magához, amelyet akart, mindenki olyan szellemi termékeket (könyveket stb.) adott önmagából, amilyen a belsője volt, vagy amit bizonyos politikai vagy életcélja érdekében szükségesnek látott. A magyar irodalomba a liberalizmus védelme alatt számtalan téveszme, félrevezetés, erkölcsi és értelmi tévedés került, és az irodalom fokozatosan eltávolodott a magyar faj gondolkodásától, idegen elemek, bevándoroltak, akik a tősgyökeres magyarság szempontjából semmit sem jelentet-

tek, az irodalomban nemzetközi szellemet honosítottak meg és oly irodalmi mércét állítottak fel, mely a magyar népi értékeket nem ismerte el és amely lelkiünkben élő ideáljainkat, a keresztény egyházak által hirdetett istenfélelmet és a nemzeti érzésből fakadó áldozatkészséget egymásután lerombolta. — Elterjesztette az úgynevezett ponyvairodalmat, amelyik hajmeresztő és csak a degenerált agyvelők fejében született történeteket hozott a regényekben és szaporította a rablások gyilkosságok és általában a bűnesetek számát. A liberalizmus szellemi szabadsága tehát a megrontáshoz vezetett.

A gazdasági liberalizmus azt jelentette, hogy mindenki saját tettsége szerint lehet a föld tulajdonosa, foglalkozhat bármiféle üzlettel, és, ha pénze van, akkor minden kapu megnyílik előtte. Valójában a kapitalista (tőkés) társadalmi rendbe ez beilleszthető volt és nagy gazdasági fellendülést hozott, bankok, gyárak alakultak, bányákat nyitottak, kultúra került a mezőgazdasági üzemekbe a tőke segítségével. A fejlődések során azonban a tőke egyesek kezén mindig nőtt és mindig hatalmasabbá vált, olyannyira, hogy végül is sem kormányozni, sem háborút viselni, sem békét biztosítani a tőke ellen nem lehetett. A tőke pedig kegyetlen volt. Ha az volt a szükséglete a tőkének, hogy az embereket megkoplaltassa, akkor azt cselekedte, és a hasznót, amire feltétlen szüksége volt, az emberek rossz sorsában kereste. Ha rossz volt a termés, akkor a hasznót abból csinálta, ha jó volt a termés, akkor a jó termésből. A gazdasági életben az úgy van, hogy ha valaki nyer, akkor valakinek veszíteni muszáj, és akkor bizonyosan a hatalmasabb nyer és a gyengébb veszít, a hatalmasabb pedig az volt, akinek több volt a gyorsan mozgatható pénze, a

NÉPI FOLYÓIRAT

Megjelenik hetenként

Előfizetési ára egész évre 6
félévre 2.60 pengő

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Budapest, VIII., József-körút 5. sz.

Telefon: 144-400.

AMIRŐL
IRUNK:

A gazda

Krónika

A polgár

Testnevelés

Gazdasszony

Egészség

Gazdaiskola

Rádió

Árak

a 7. oldalon

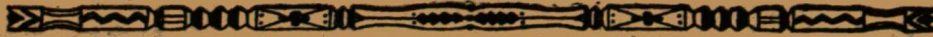
gyengébb pedig a nép volt, a magyarság, amelyiknek a kereskedés és ehhez hasonló üzletek sohasem volt természete, — más népek is így voltak, — átengedte a kereskedelmet olyan fajoknak, amelyek ezzel foglalkoztak. Tudjuk a történelemből, évszázadok, sőt évezredekkel ezelőtt a görögök, örmények, zsidók már kereskedőnépek voltak s így a liberalizmus alatt folytatott munkájukkal nagyon megszedték magukat és

az ő kezükre került nemcsak Magyarországon, de a világ minden részében a pénz nagy hatalma, ami a kartelek létesítését hozta stb.

A háború előtt az államok elnézték ezt a helyzetet, azonban a háború után, amikor mindenfelé a világon nagy munkanélküliség és nyomor lépett fel, a tőke pedig a maga kegyetlenségével tovább dolgozott, ráébredtek a kormányok a bajra és a tőke megrendszabályozására törvé-

nyeket hoztak a kartelekkel szemben más karteleket állítottak és állítanak, mert a liberalizmus segítségével felszaporodott óriási vagyonok nem szolgálnak, nem szolgálhatják a nép érdekeit.

Ezért van, hogy a liberális gondolat helyére mindenütt a szociális gondolat kerül, amelyik azt mondja, hogy meg kell szüntetni a nagy szegénységet. A mai kornak ez a feladata.

Mécs László verse:

Mécs László a csehszlovákiai magyar kisebbség életéből robbant ki a legnagyobb magyar költők sorába. Nem kellett fejlődésen mennie át, hogy a nagyok közé kerüljön. A fiatal premontrei pap egyszerre az első fellépésével a legerősebbek közé állott. Ma Királyhelmeceen plébános és mint a művész a maradandó értékű szobrokat, úgy önti a lelkekbe az evangélium tanait és úgy termi verseit, mint ahogy az ős természet adja a búzát, a gyümölcsöt.

Vállán kasza, kezében kancsó vízzel

Lennék próféta, napvagyó, robusztus,
turistája sok istenes oromnak
— s vagyok törpéje ideges koromnak,
kit bágyaszt a nagyfényű augusztus.

Döglesztő délutánon a díványon
fetrengék. Vérem sorsstragédiáikat
zenél. Szívem haláltáncot bokáztat:
holt őseimmel hemzseg a homályom.

Most nem segít se könyv, se régi zsoltár,
mit Dávid vert ki szent arany gitáron,
„apád is hirtelen kimult a nyáron”
suttogja asztal, ágy, dívány és oltár...

De elcserélném híres emberségem!
Csak tudnék nézni olyan áldott-bölcsen,
mint néz a lúd, a féreg a gyümölcsben
s a jóságos tehén az erdővégen.

Most is mint máskor, elfutok lakomból
ki a mezőre, hol mint szent ígéret,
dalol a dolgos, száz nótájú Élet
s a cséplőgépek vad zenéje tombol.

Az alkony már lebbent balzsam-ízzel.
Egy dülön egy „dicsértessék” marasztal:
találkozom egy baktató paraszttal,
vállán kasza, kezében kancsó vízzel.

Kezet fogunk. Szemében hetven éve
komolyodik, de lába mégse reszket.
Pitymallat óta tán ötven keresztet
levágott, nyájként áll a sárga kéve.

Pirulva állok. Telvé van malasztal.
Szívében Isten szállt le angyalostól,
így járhatott a tizenegy apostol,
kiknek a hit volt: étel, élet, asztal...

Boncolni ő nem ért rá: élni kellett!
Aratni, földet túrni, újra vetni,
bölcstől ringatni, kis pulyát etetni
s virrasztani komoly halottak mellett.

Csak vízzel él, de hogyha lakzit ülnek,
borral bimbózva végig lelke fáját,
lányvállat bokol, cifrázza bokáját
s a halálnak kihívóan füttyülget.

Méltóságos urakkal álltam szemben
s éreztem, hogy szörnyen komédiázom,
ropogva rangjukat, mit rájuk mázolt
egy ijesztőnek felfújt mumus-ember...

Az élet-szelek új dudából fujtak
s láttam lombként hullongni cím-cafrangot.
Vörös földrengést sirtak a harangok
s kegyelmesek kis patkánylyukba bujtak.

Ő az egyetlen méltóságos úr!
A forradalmak véres vitustánca
utcáján rángott, vér csurgott a sánca.
Ő portáján állt és nem mozdult egy ráncá...

Királyokat seprűz eszmék viharja...
Ő meg se hallja: szánt, vet bronzos karja,
Halál avarja nem zavarja. Hívják:
gyón s megy, mert Istent erősen akarja.

... Feljött a hold!... megglóriázza tűzzel
s míg én apró szenzációkkal várva
botorkálok a holdfényes határba:
őt biztos úton hordja acélos lába.

Vállán kasza, kezében kancsó vízzel.

Gidrán

NOVELLA

Irta: Szerdahelyi József

Gidrán tizenhat markos kanca volt. Sárga aranyszőrű, cifra ló. Kesely a négy lába, szőke a patája, lámpás világított a homlokán. Megbolondulhatott tőle az ember bátran. Most ott állott a szentpéteri vásáron öreg Zakár Marci szekere faránál és a saroglyába pakkolt szénát huzogatta.

Nagy dologba járt Marci. A csendesebb végére kívánczozott a dolognak, mert megtörte az idő és deret hullatott rá, a képét sötétre ráncolta a sok napsütés, még a jeges szél és a feje tartását egy cseppet előrefelé lódított a száradó dereka. Ökröt vett még Zsófiakor, a lovakat meg elbocsátgatta. Csak a Gidrán maradt rajta mai napig is, mert kemény volt elszakadni tőle. Antul nagyobb, mert Gidrán harmadnapos korától megmutatta az akarátját és olyan erkölcsrel élt, akár a szűz lány. Ugy kellett rákínózni a hámat most is, a vasalása meg birkózásból került össze. Szidta is érte Marcit az asszony.

— Hogy ilyen dögöt minek tart kigyelmed.

— Vér van benne — mondta ilyenkor Marci.

— Az ördög maga, az ördög, tegnap is szétrugta az ólajtót, a komorába is betört, kiharapta a kenyeret, olyan szemtelen.

— Szemtelen... — szólt az öreg simogató szóval, tetszett neki a Gidrán csinytevése. Kemény volt elszakadni az egy lótól, az utolsó lótól, olyan embernek, aki ló közt nevelkedett.

Éppen a tizedik vásárjárásba voltak most. Csak úgy árulta az öreg, mint máskor. Ült a szekéren nagy nyugovással és onnan szólogatott fark szóval a földi emberekhez.

— Hogy a sárga, Bátyó?

— Hat.

— Drága.

— Nem olcsó.

— Hatért drága.

— Kinek milyen.

Varga Miska tovább próbálta.

— Minek az kigyelmednek, egy ló.

— Nem, kettő.

— Mi az utóára?

— Hét.

— Az elébb még hat volt.

— Most hét.

— A bolondját járatja velem?

— Nem tréfálok.

— Akkor meg hová beszél?

— Neked.

— Nekem? Hatra mondta...

— Most hét.

Miskában megguggant a méreg. De hogy ésszel járt a világban, nem haragudott. Vásár, vásár... — gondolta — ki-ki úgy csinálja, ahogy akarja. Zakár Marci így csinálja. Teheti. Az ő dolga. Ellépett Gidrán mellől, de nem szakadt el tőle, csak a vásár miatt, meg a spekulálás okából vágott vagy két kört a lovak kö-

zött hagyott járón, míg megint viszszaérült.

— Vén.

— A foga megmondja.

Gidrán egy keveset ellenkezett, fel is ágaskodott, nem adta ingyen. De Miska megküzdött vele, még a fogára pillanthatott és nagy gyönyörűsége tellett a küzdésbe.

Aztán azt mondta:

— Hetedikben van.

— Hatodikban.

— Hetedikben, erősítette Mihály.

— Magam neveltem.

Akkor már Miska a vastag husát veregette a sárgának a tenyerével és csendesen lecsúszott a lábára, hogy felvegye. Gidrán nem hagyta, keményen ráállott, meg se mozdult az első erőre. Hogy aztán több erőt vett hozzá a fiú, kirugott.

— Rüg — mondta — de olyan kívánczossággal nézett rá, mintha friss szeretőre vetné a szemét.

— Csak csiklandós.

— Rossz vasaló.

— A legény győzi.

Mihálynak a szíve csak melegegett. Vér van benne — gondolta, aztán ésszel szólt:

— Kell a kutyának az ilyen dög.

— Ha nem veszed, minek nézed.

— Nem nézem — berzenkedett.

— Ugy is jó.

— Jó.

Most azt hitte a lócsős szekér, meg a megtaposott vásártéri gyeplő és mindenki, aki hallotta, még tán maga Gidrán is, hogy eltörött a vásár. Pedig valójában most fordult egyenesbe.

Hallgattak.

Miska letörülte homlokáról a nyári napot, meg a küzdést és a szíve forróságát is és elkezdte megint:

— Hármad adok érte.

Zakár Marci a fogára vette a pipát, oszt csak megfordult a helyén. A hátát mutogatta a kínálásnak. Nem szólt.

— Háromszáz pengőm van érte.

Marci még úgy se szólt.

Egy morva szedte a fuvaroslovat a vásárban, most odatoalta a vörös képét, hunyorított és félszemmével végigcélzott hosszan a sárgán.

— Hogy adja Bácsi?

— Nyolcért, sercintett az öreg.

— Három van érte.

— Nyolcért, — egy hajszállal keményebb szót köpött Marci.

— Keressen magának bolondot hozzá, mondta a morva és már a szomszédságban célozgatott valami ló hátán.

Miska szólt:

— A morva is csak annyit kínál.

— Azt teheti.

— Miért?

— Kupeckodásra szedi!

— Honnan tudja kigyelmed, hogy én is nem arra veszem-é?

— Tudom.

— Akkor nem jól tudja.

— Akkor neked is nyolc.

Miska fejéhez kapott vakarni, még a kalapja is lebillent, szégyellte, de mégis nekibódorodott.

— De az angyalát, ne okoskodjék mán azzal a döggel. Legyen négy... Négy száz kerek pengő legyen!

— Szép pénz.

— Szép, még meg ropogós, piros hasú.

— Ropogós — mondta a visszhang a szekérről.

— No... adja, vagy mehetek?

— Mán hogy adnám.

Miska vagy hármad lépett elfelé, de még egy szóra visszanézett.

— Az utóára — kitarította a markát és csendesen odahúzódott a szekérhez.

Marci nem tette bele a magáét.

— Nyolc.

— Tréfás kedvében van kigyelmed.

— Az pedig nem igaz, még tán sírnék is, ha nem volnék ember.

— Szereti a sárgát?

— Ugy.

— Azért nem adja?

— Azér...

— Hát igaz... de mire kell az kigyelmednek.

— Hát... biz a... semmire.

— Semmire, ugy-e akkor meg bolond ember aki semmire éteti.

— Bolond.

— Az.

— Mégis... valamire...

— Valamire?

Az öregnek dobolt a szíve, hiába szidta csikaszra a képét füstcsinálás miatt, nem lehetett belefojtani. A kalapját is levetette, hogy ránézhetett a szürke, bozontos fejére a napsütés.

— Valamire... ló közt nőtem, lóval éltem, oszt... csak úgy... most elmenek haza.

— Hogy nyitom ki az ólajtót ló nélkül... Nem lehet az...

— Nem lehet.

— Hát arra van a sárga.

— Arra.

— Azon nem segít a piros hasú...

— Nem segít.

Hallgattak. A hallgatás szuszogott egy darabig, aztán rájuk nehezedett. Miska odatoalta a hátát a sárga derekához. Gidrán meghallotta a csend hangját és odaturt az orrával a fiú mellére, játékosan, szelíden. Okos, szép lószeme biztatta a két embert.

Az öregből kibomlott lassan a testvér.

— Neked mire kéne?

— Nekem? Asszony után, mondta csendesen.

— Aztán ki vóna?

— Bástya Anna Ecsegen.

— A Bástya Laci lánya?

— Az.

— A szeretőd?

— Járok hozzá.

— Arra messze van.

— Messze.

— Fene messze...

— Három óra járás.

— Meg még egy darab.

— Az már nem sok...

— Nem sok, feleségül kérted?

— Azt akarom.

— Takaros lány.

A gazda

Rovatvezető:

SZENT-IVÁNY JÓZSEF

A szalmatakarmanyozas

Irtá: Szabó István

A szalmatakarmanyozas igen nagy szerepet játszik a magyar mezogazdasagban.

A mi aszalyos klimánk alatt nagyon gyakori eset, hogy rétünk, vagy szántóföldünk takarmányai gyenge termést adnak és a szalma jórészt takarmányozásra vagyunk kénytelenek felhasználni. Még akkor is, ha sok szalastakarmányunk termett, ajánlatos a szalmaetetés azért, hogy értékes takarmányainkból megtakarítsunk, vagy azt olyan állataink részére tartsuk meg, amelyek a szalmaetetéssel nem bírják.

Mindenki tudja, hogy a tavaszi kalászosok szalmája jobb, mint az őszi, mert több tápanyagot tartalmaz, puhább, könnyebben emészthető. Ugyanez áll a pelyvára, azzal a különbséggel, hogy a pelyvaetetésnél a szecsakázás munkája teljesen elmaradhat.

Általában azt mondhatjuk, hogy ha az őszi szalma értéke 1, a tavasszal szalmáé 2, a tavaszi polyvapé pedig 2 és fél.

Persze, csak egészséges szalmáról beszélünk, ha nem rozsdás, ha nem penészes, nem dohos, csak akkor szabad azt az arányt állítani, mert a veres nádrgagos zab szalmája például rosszabb az őszinél. A beteg takarmány állatállományunkat nagyon károsítja.

A szalmatakarmanyozas módjai.

Csak szalmával semmiféle háziállatunknak elegendő tápanyagot juttatni nem tudunk, s így ezt vagy szénával és vizenyős takarmányokkal (répa, burgonya) keverve adjuk. Erre nézve eddigi cikkeink elegendő tájékoztatást adnak, most csak oly esetekre szorítkozunk, amikor szalmán kívül egyéb szalastakarmányunk és répánk nincsen.

Gyorsfejlődésű növendékállatokat szalmán nevelni nem lehet. - A magyar szarvasmarhát, a melegvérű csikót, az aprótestű juhót egyéves kora után némi abrakkal pótolva jó minőségű tavaszi szalmán is fölnevelhetjük, feltéve, hogy legeltetési időszakban jó legelőre járathatjuk. A szalmán nevelt jószág különösen a fehérje hiány miatt fejlődik felemásra, nagy fej, nagy szarv, esetleg nagy csülkei és kicsiny, gyenge, összeaszott medveszörű teste lesz, amit soha meg nem javíthatunk. Hány és hány ilyen megsült tehénnel, ökörrrel, lóval találkozunk a vásárokon. Ökörrrel és felnőtt szarvas-

marhával, lóval tiszta szalmát úgy etetünk, hogy a felét szecsakára vágjuk, a felét szálasan etetjük. Ha őszt is etetünk, akkor természetesen az őszt, a keményebb szalmát vágjuk szecsakára:

Például 500 kg-os ökörrre, vagy tehénre 6 kg őszi szalma szecsakázva, 6 kg tavaszi szalma szálasan. A felszecsakázott szalmát nagyon megjavítja, ha az etetést megelőzően 24 órával a szecsaká súlyának 40 százalékát kitevő sós vízzel megöntözzük. Egy állatra naponta 20—30 gr sót számíthatunk és ebbe belekeverünk, egy darabra 3—3 kg korpát.

Ez azonban csak alaptakarmány. Emellett az ökor csak keveset dolgozhat, a tehén keveset tejel. Ha ökrünk erős munkában van, akkor legjobb neki 2 vagy 3 kg kukorica dara, a munka szerint. A tehén minden liter tejére, amit 3 literen felül ad, fél kg korpát kell adni, vagy ami sokkal célszerűbb, 33 dkg-t a következő keverékből:

- 1 rész korpa,
- 1 rész olajpogácsa dara,
- 1 rész árpadara.

4—5 kg-nál több korpa etetése súlyos hasmenést okozhat.

Csak annyi abrakot érdemes etetni, amennyit a tehén a tejével megfizet, azért hát, hogy mennyi abrakot adjunk neki azt ki kell próbálni, naponként emeljük az abrakot 1—1 liter tejre adandó mennyiséggel és amíg tehenünk alapos tejszaporítással válaszol rá, addig emeljük. Az ilyen kipróbálás azonban csak az ellést követő időben érdemes, mert később az elapadt tehenen már semmi abrakkal segíteni nem lehet.

Vannak a szalmaetetés elősegítő újabb módok, különféle vegyi szalmafeltárási eljárások, füllesztések stb. Ezekhez azonban egyelőre külön berendezés kell és nagyon emeli a költséget mégis találunk alkalmat arra, hogy alkalmadtán megismeressük olvasóinkkal.

A KISEBB ERDŐKBE TÖR-TÉNŐ FAVÁGÁSOKRÓL

A földművelésügyi miniszter akkép rendelkezett, hogy az erdőigazgatóság külön engedélye nem szükséges olyan esetekben, amikor:

1. az erdő 5 kat. hold vagy kisebb és legfeljebb félkataszteri holdat vágnak;

2. 5—10 kataszteri holdig legfeljebb egy kataszteri holdat;

3. 10—20 kataszteri holdig legfeljebb két kataszteri holdat vágnak, de csak akkor, ha az akác-erdő legalább 15, a lombdó 30 és a fenyőerdő pedig 50 éves.

A megtörtént vágást legkésőbb április hó 11-ig nyilvántartás végett be kell jelenteni az erdőfelügyelőségnek és az újjáültetésről gondoskodni kell.

— Meg szíves.
— Van is a háznál... Tán még pénz is.

— Lehetne...

Lomha beszéd volt, nem vásári... Egyszer csak hirtelen átvette a Marci a két csizmát a szekér derekán és lehuppant a földre.

— Old le a sárgát, oszt ülj rá, ha tudnál valamit.

Egy szemrebbenés volt az egész, Gidrán úgy lépett a fiú alatt, mint a páva. Meg is játszott alatta, de Miska tapadt a szőrére, mint a ráöntött ólom és úgy igazította a testével a sárga járását.

Öreg Zakár Márton ott állott fedetlen fővel. Utána ment a lónak a sodrott bajusza, tán az apró fekete szeme is, de semmi sem mutatta a belsejét.

Mikor lepattant melléje Miska, csak lenézett a földre.

— Odaadom... Neked odaadom.

— Hogy?

— Hogy... ingyér... vén vagyok mán... földbe való...

- Nem lehet az.
- Nem? Mán meg mért?
- Ez a ló aranyat ér!
- Csökönnyös.
- Az ő baja.
- Rossz vasaló.
- Neki rossz.
- Rúg.
- Csak csiklandós.
- Nem szereti a hegyet.
- Vér van benne.
- Az van.
- Van.

Egy kis időre megakadtak. Miska szólt:

— Megveszem, tisztességes árért, mondja ki mán.

Hogy Marci hallgatott, megint ő biztatta:

— Hogy adja? Azóta vihetném.

Az öreg hirtelen hegyesre nyullott és kemény hanggal szólt:

— Hogy adom?... Sehogy! — kiáltotta — se ingyér, se pénzér... És nagy sietéssel hámozt.

A szentpéteri töltésen eleven trapopot vágott Gidrán. A háta mögött könnyű lócsösszekér csörgött. A szekéren öreges, száraz paraszt ült. Semmi volt az egész. Nem látszott meg rajtuk, hogy fekete gödör széléről indultak. Fekete gödör széléről, ahonnan öreg Zakár Marcit a mélységbe akarta taszítani a garas, vagy inkább a szíve.

AZ ORSZÁGOS TEJELÉSI ÉS TENYÉSZTÉSI DIJAZÁS EREDMÉNYE

Magyarország legértékesebb tejlivér szimmentáli tehene az 1936. évben Mesterházy Ernő dr. nagygeresdi tehenészetének Hegyes 207 nevű tehene 6852 kg tej-, 288.4 kg tejsírhozammal és 9736 pontszámmal.

Az 1931—36. években a legjobb tejelési átlageredményű volt az Esterházy Pál herceg dr. hitbizományi uradalmának Basa 160 nevű magyar pirostarka tehene, amely öt év alatt összesen 50.100 kg tejet adott, 1773.4 kg tejsírtartalommal. A második ugyancsak a hercegi hitbizomány Füge 108 nevű magyar pirostarka tehene az öt év alatt 42.323 kg tejhozammal.

Magyarország legértékesebb tehenei közt az 1936. évben harmadik helyen áll a Csermajori M. Kir. Mezőgazdasági Szakiskola Dajka 83 nevű pirostarka tehene 7966 kg tejhozammal, 295.6 kg tejsírhozammal és I—II. külemi osztállyal.

AZ OLAJLENMAG, KENDER ÉS ROSTLEN TERMELÉSÉNEK FELTÉTELEI

Az 1938. évben termelendő olajlenmag, kender és rostlen termények árát az ipari növénytermelési bizottság a következőképp állapította meg:

Az olajlenmag ára q-ként budapesti paritásban 40.— pengő. Minden 100 kg lenmag után jár 25 kg lenmagpogácsa 10.— pengő budapesti árban. Átvevő az Olajmagértékesítő Szövetkezet Budapest, V., Tükör-utca 2., amely a szerződések megkötési és vetőmagot a természetben való visszaszolgáltatás mellett.

A kenderkóró legkisebb ára a gyártelepre beszállított kenderkóró 100 kg-ja után 5.60 pengő, esetleg kedvezőbb áralakulás esetén 6.— pengő. Ezt a minimális árat a kendergyárak megadják akkor is, ha a régi szerződésben ennél kevesebb volna megállapítva.

A rostlen beváltási ára 5.60—9.50 pengő. A világpiacon árak emelkedése esetén 5.90—10.50 P.

A GAZDASÁGI CSELEDEK ÉS MUNKÁSOK KÖZÜL KITÜNŐ

egyéneket a földművelésügyi miniszter a folyó évben is elismerésben részesíti. A hú és szorgalmas munkán kívül huzamosabb munkaidő is szükséges, gazdasági cselé-

deknél legalább 25 év ugyanazon gazdaságban.

Az erre vonatkozó bejelentéseket a vármegye főispánjához, illetve a gazdasági egyesület elnökségéhez január hó 15-ig lehet megtenni.

A FELSŐDUNANTÓLI MEZŐGAZDASÁGI KAMARA

mult évi december hó 20-án tartotta utolsó közgyűlését. A kamarákról szóló új törvény életbelépett, a kamarai tagoknak és összes szerveinek (községi, járási és vármegyei mezőgazdasági bizottságoknak) megbízatása lejárt. Az év elején újból választanak az egész vonalon.

Az utolsó gyűlésében tárgyalta az 1938. évi költségvetést és az eddigi kamarai illetéket 1%-kal felemelte, ezután a földadó után 3.5%, a földbérlő kereseti adója után pedig 3% lesz a kamarai illeték. A felemelést különösen az tette szükségessé, hogy a kamara tervbe vette külső (járási) tisztviselőik alkalmazását is. Sopronmegyébe talán két ilyen tisztviselő kerül. Átdolgozták az új törvénynek megfelelően a kamarai alapszabályokat.

A gyümölcsfák trágyázása

A tiszamelléki gazda nyomán.

A trágyázás kérdésében akkor látunk tisztán, ha tudjuk azt, hogy az egyes részek a fának mit fogyasztanak a különböző tápanyagokból. Erre már számtalan helyen folytattak kísérletet (Genova, Germersheim, Weichenstephani). Az általános eredménynek legjobban megfelel az amerikai Genevában folytatott kísérlet, ahol megállapítást nyert, hogy amíg 1 rész nitrogént elfogyaszt a gyümölcs, levélzet, fa, illetve ágrész, addig az alábbi táblázat szerint fogyaszt foszfort, káli, illetve meszet.

GYÜMÖLCS.

	Nitrogén	Foszfor	Káli	Mész
Alma	1	0.43	2.25	0.20
Körte	1	0.36	2.24	0.24
Őszibarack	1	0.49	2.05	0.12
Szilva	1	0.35	1.43	0.13
Átlag:		0.41	1.99	0.17

LEVÉLZET:

	Nitrogén	Foszfor	Káli	Mész
Alma	1	0.16	0.31	1.64
Körte	1	0.16	0.58	1.66
Őszibarack	1	0.16	0.65	1.90
Szilva	1	0.22	1.33	2.03
Átlag:		0.17	0.71	1.81

FA- ÉS ÁGRÉSZ:

	Nitrogén	Foszfor	Káli	Mész
Alma	1	0.35	0.51	2.70
Körte	1	0.40	0.05	2.50
Őszibarack	1	0.24	0.51	2.64
Szilva	1	0.34	0.60	3.32
Átlag:		0.33	0.64	2.79

Úgy az (amerikai, mint az európai kísérletek alapján, melyek nagyrészt műtrágyákkal lettek beállítva, megállapítható, hogy a fák gyarapodásánál és a termés kifejlődésénél a nitrogén viszi a főszerepet, ahol ez hiányzott, ott a fa fejlődésében és a termés kialakulásában hiány mutatkozott.

A fentebbi kimutatás rámutat arra is, hogy a gyümölcsfáink a nitrogén mellett milyen káli és mész igényesek, ezért nem szabad teljes trágyázást meszezés nélkül és meszeztet trágyázás nélkül elvégezni. Természetesen ez nem azt jelenti, hogy minden évben meszezzünk, mert egy alapos meszezés több évre is elegendő. Teljes meszezésnél m. holdanként 16—18 mázsa meszet adunk meszporból (kereskedésekben az elporított anyagból), ennel sokkal olcsóbb azonban a meszkőporral vagy cukorgyári mesziszappal történő meszezés, amikor azonban m. holdanként 35—40 mázsát adagolunk.

A megjelölt mesz mennyisége csupán a növények szükségletet fedezik és egyáltalán nem szolgálnak a talaj szerkezetének a megjavítására, esetlegesen savanyú talajoknak savanyúsági fokuk szerint a megjavításra nagyobb vagy kisebb mennyiségre van még szükségük.

A trágyázást kötött talajokon 3—4 évenként vegezzük el, homoktalajokon ellenben sokkal jobb minden évben arányos mennyiséggel trágyázni.

Amennyiben nem áll elegendő istállótrágya rendelkezésre, az esetben műtrágyázást alkalmazunk. Ennek mennyiségét a legnehezebb megadni; az általános tapasztalat azt mutatja, hogy egy 20—25 esztendő fának rendszeres trágyázás mellett, 2 kg káli és 1.5 kg szuperfoszfát a szükséglete. Ha természetes trágyánk nincs, akkor annak pótlására nitrogén műtrágyát kell adnunk. A legáltalánosabb, de különösen külföldön nagyon keresett nitrogén műtrágya a Péti-só, ebből m. holdanként a talaj nitrogén szegénységét tekintetbe véve 1—4 mázsát adunk. Nagyon értékes alkotórésze a Péti-sónak a mész is, amelyet 50 százalékban tartalmaz.

Nagyon jó tudni minden gyümölcsstermelőnek, hogy a foszfor és káli, melyeket összel szórunk ki, nem csupán a gyümölcs fejlődésére, hanem annak minőségére, színeződésére, eltartható- és szállítóképességére van nagy hatással.

Krónika

A római szerződés alapján álló Olaszország, Ausztria és Magyarország külügyminiszterei legutóbb Budapesten értekezletet tartottak, mely értekezlet elhatározta a valódi békéért való harcot; Franco spanyol nemzeti állama elismerését, örömet fejezte ki a róma-berlini együttműködésnek, helyeselte a német-olasz-japán szövetséget a kommunizmus ellen és megállapította, hogy a népszövetség mai alakjában nem teljesíti feladatait és Magyarország és Ausztria meg fogja vizsgálni, vajon milyen feltételek mellett maradhat tagja a népszövetségnek és egyben kimondta, hogy az új román kormánnyal való viszony javítására tesz lépéseket és az erdélyi magyar kisebbségek sorsának javítása érdekében lépéseket fog tenni.

Romániában az eddigi liberális kormány vereséget szenvedett és a nemzeti és keresztény irány Goga pártja vette át a kormányzást. Első teendője volt, hogy elhatározta az italmérés; jognak a zsidóktól való elvonását, megtiltotta, hogy a zsidók negyven éven aluli keresztény cselédet tartsanak, a liberális és zsidó lapokat beszüntette és a háború előtt óta bevándorolt ötszáz ezer zsidó állampolgárságát felülvizsgálja, miután ezek a gazdasági életben a románokat kiszorítják. A kormánynak nincs meg a többsége az országgyűlésen és ezért valószínűleg új választásokat fog tartani, azonban valószínű a kormány egyik tagjának kijelentése szerint, hogy teljesen a németországi nemzeti szocializmus módszerei szerint fogja az ország belső életét megszervezni. Goga miniszterelnök kijelentette, hogy a magyar kisebbséget nem fogja bántalmazni, sőt arra törekszik, hogy régi elvei szerint megegyezésre jusson a magyarokkal. (Évekkel ezelőtt Goga miniszter korában megegyezett az erdélyi magyarsággal s ő volt az első, aki a magyar kérdéssel komolyan foglalkozott.)

Esterházy Pál herceg 300 ezer pengőt adományozott az egészségügy fejlesztésére, különös tekintettel a magyar nép egészségügyére. Az arra érdemes orvosok részesülnek ebben.

Japán óriási hadihajórajjal és repülőrajjal Délkína ellen támadott. Az eddig sértetlen Délkinába való behatolás óriási izgalmat okozott angol és francia körökben, mert ez erősen fenyegeti a Hong-Kong kikötőváros körüli angol gyarmatot és a Nyugatindia határán fekvő francia birtokokat. Japán Hong-Kongnak Kanton felé vezető egyetlen vasútvonalát repülőgépeivel teljesen el-

pusztította és az a veszedelem fenyeget, hogy Hong-Kong óriási arányú angol gócpont elveszti összeköttetését a szárazfölddel, mely az egész kínai angol kereskedelmet megbénítaná. Egyébként a japán kormány bejelentette, hogy hadat üzen Kínának. Ez a hadüzenet nevetségesnek látszik, hiszen a háború már régen folyik. Valójában azonban azért szükséges Japánnak, hogy a háború esetére szóló nemzetközi háborús-jog alapján blokáddal elzárhassa a kikötőket és megakadályozhassa, hogy a kínaiaknak hadianyagot szállító bármilyen nemzetiségű hajó a kikötőbe juthasson.

Különbben ehhez nincsen joga. Kínának Japán által meghódított területein nagy agitációt folytat Japán, amelynek vezetőgondolata az, hogy a sárga faj (japánok és kínaiak) rázzák le a fehérek igáját.

A spanyol háborúban a vörösök óriási erőfeszítéseket végeznek Teruel város teljes elfoglalására és sikereket is értek el a nemzetiekkel szemben, akik most óriási haderőket vetettek harcba Teruel és környéke visszavételéért.

A krónikás
tolla
nem téveszt

Anglia és Franciaország a romániai zsidóüldözés ellen a Goga-kormánytól lépéseket tett, kívánva, hogy a kormány az összes kisebbségekkel, tehát a zsidókkal is kisebbségi szerződések szerint bánjon.

Vatikánváros pályaudvarán negyven vagon petróleum gyult ki ismeretlen okokból.

Egy angol postarepülőgép, melynek egész súlya 19 tonna (százkilencven q) elveszett. A hat emberről álló személyzetéről eddig semmi hír sincsen.

Az Egyesült Államok Indiana államában egy 12 éves anyának és 13 éves apának egészséges 5 kg-os gyermeke született.

A nagy hideg miatt menekültek a halak, a Fekete-tengerből a Földközi-tengerbe. A két tengert összekötő csatornáról, a Boszporus-szorosról a halászok óriási szákmánnyal térnek vissza a tengerről.

Harmincezer olasz munkás ment Németországba nyolchónapi munkára.

Pertis Jenőt, ismert pesti cigányprimást hegedűpárba hívta ki Rác Berci ugyancsak pesti primás. Pertis Jenő nem fogadta el a kihívást azzal, hogy ő csak ismert és hozzá hasonló muzsikussal hajlandó versenyt megkötölni. A pesti muzsikuscigányoknak nagy izgalmára még mindig tart a perpatvar.

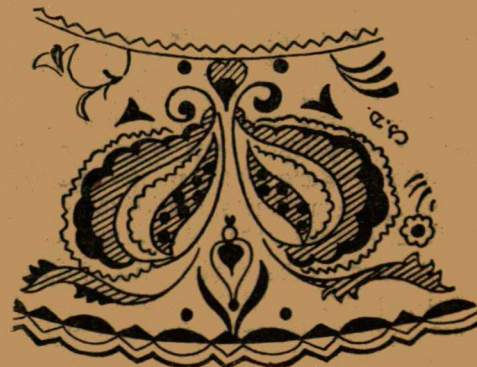
Galacon, Romániában 18 ember megveszett, az egyik a veszettséget a kutya harapástól kapta, a többiek pedig olyan baromfit ettek, amit a veszett kutya megmárt. Valamennyit a bukaresti Pasteur-intézetbe szállították.

A Palesztinában többségben levő arabok állandóan küzdenek a zsidókkal, akiket Anglia odatelepíteni igyekezik. Napirenden vannak az összeütközések a fegyverkezett arabok, az angol katonaság és a zsidók között.

Horthy kormányzó a legközelebbi időben a lengyel államfő meghívására Lengyelországba utazik. A lengyel lapok egytől-egyig óriási ünneplésben várják a kormányzót, akinek ünnepélyes fogadtatása a legrégebb lengyel történelmi városban, Krakóban fog történni.

Olaszország elhatározta óriási hadiflotta építését, mely az olasz hajóraj nagyságát megtízszerezi.

Pest vármegye vitéz Endre László főszolgabíróvá választotta meg az alispáni székbe, 142 szavazattöbbséggel. A választás arra mutat, hogy Pest vármegye is leszámolásra készül a liberalizmus különféle híveivel.

Arany János írja „Széchenyi István emlékezete” című versében:

Bizton ezer bajunk löst megtalálta
Azt, ami fő s mindent befoglaló
Elvész az én népem, elvész — kiáltá —
Mivelhogy tudomány nélkül való!

(A második két sor idézet a Bibliából. Hózséas próféta 4, 6.)

Testnevelés

Jég-koronghokki

A magyar BKE csapat legjobb koronghokki csapatunk, de még eddig nem érte el azt a színvonalat, melyet a jég-hokkiban képviselt.

Ebben a jégfutballban Amerika vezet fölényesen, de az európai csapatok ma már nem olyan könnyű ellenfelei.

A BKE a pesti városligeti jégpályán legutóbb Prága csapatától 4:2 arányú vereséget szenvedett.

Műkorcsolyázás

Az ótátrafüredi nemzetközi műkorcsolyázó versenyen sok magyar győzelem esett. A legtöbb pontot 357,9-el Terták Elemér (BKE) csapata érte

el s ezzel a férfi egyes győztese lett. A női egyesben Erdős Klári BKE 363,6 ponttal első lett. A párosban a Szekrényessy pár győzött.

Futball

A Ferencváros Málta szigetén az ottani válogatottakkal szemben egyik győzelmet a másik után aratta.

A Hungária, Kispest s más csapataink a távoli külföldön ugyan néhány vereség után megállották helyüket.

Uszás

Úszóink munkája a margitszigeti fedett uszodában állandóan folyik. Természetesen Csik dr. változatlanul uralja a vizet, utána Körösi (UTE) következik, aki 59,6 másodperc alatt úszta a 100 métert. A vízipólóban most is az UTE csapata a legjobb s a karácsonyi kupa döntőjében 5:1-re verte a MAC csapatát.

Az idegen pénzekért

	menyit	kapunk	fizetünk
1 angol font	25.51		26.46
100 belga	85.69		86.37
100 kanadai dollár	502.25		518.64
100 cseh korona	16.25		17.55
100 dán korona	112.81		115.99
100 jugoszláv dinár	9.70		11.65
100 dollár (USA)	504.19		520.58
100 francia frank	16.32		18.12
100 holland forint	280.41		284.07
100 lengyel zloty	83.90		93.84
100 bolgár leva	3.60		4.86
100 román lei	2.85		3.05
100 olasz lira	24.75		26.58
100 német márka	135.70		163.36
100 utazási márka	136.04		136.70
100 norvég korona	126.76		130.67
100 osztrák schilling	88.—		91.20
100 svájci frank	116.67		120.47
100 séd korona	129.30		132.84

ÁRAK

Budapest, 1938 Január 21

Terményárak:

Búza 77 kg. 20.75—21.10, búza 78 kg. 21.05—21.40, búza 79 kg. 21.30—21.60, búza 80 kg. 21.45—21.70. Rózsa 18.85—19.00. Sörárpa, kiváló 21.00—23.00, sörárpa egyéb 18.50—20.50. Zab 16.20—16.50, Tengeri 12.85—13.00. Búzakorpa 12.75—12.90. 8-as liszt 14.70—15.20.

Takarmányárak:

(Haller-téri szénapiac.) Árak: széna 3.20—6.50, muhar 5.00—7.00, lucerna 8.20—8.60, rozsszalma 4.70—5.30, zsuppszalma 6.50 pengő mászként.

Mag:

Magyar Magtenyésztési Rt. Budapest—Monor hetijelentése. A piacon az utolsó napokban leginkább szöszösbükköny iránt mutatkozott érdeklődés, mert e cikkben exporteladások történtek. A keresletet az árak némi emelkedése is követte. Lucerna- és löheremag a hételeji szilárdság után némileg ellanyhult. Biboriherekből egészen prima minőségű árura volt vevő. Ezek a kivételes eladások azonban nem vonták maguk után az árszínvonal általános emelkedését. Tavaszbükköny elhanyagolt, őszi borsó üzletelen. A borsópiacra nincsen változás. Továbbra is csak jóminőségű zöldborsó adható el. Mák csendes. Répében változatlan árak mellett jönnek létre szórványos eladások. **Hivatalos nyersárúárak, per 100 kg. ab állomás:** Köles, fehér 16—18, vörös 14—15, egyéb 13—13.50, napraforgó, fehér 20—21, tarka 20.75—21, tökmag, nagy 28.50—30.50, kicsi 26.50—27, dohos 24.75—25.50, mák, kék 103—106, Viktória borsó 18.50—19,

expressz 18—19, őszi 17—18, lencse, nagyszemű 40—45, közepesemű 35—40, kisszemű 30—34, lucernamag, nyers 195—230, ólomzárólt 285—290, löheremag, nyers 110—125, ólomzárólt 157—162, bíborhere 62—64, muharmag 15—16, tavaszi bükköny 16—16.50, szöszös bükköny 38—44, csillagfűrt 12.75—13.25.

Állatárak:

Baromfi- és tojásárak

Az országos ármegállapító bizottság most tartott ülésén az egész országra kiterjedő érvénnyel a következő minimális termelői, bevásárlási árakat állapította meg: élő csirke 103, élő tyúk 92, hizott kacsa 100, hizott liba 95, pulyka 100, gyöngyös 115, tojás 150 fillér kilogrammonként.

Ferencvárosi sertésvásár

Árak: uradalmi zsirsertés, páronként 340 kg.-on alul 106—108, szedetttsertés, Ia 104—106, IIa 100—102½, III-a 92—98, öregsertés, IIa 96—100, angol tőkesertés 102—104, angol sonkasertés Ia 107, exportzsir márkázott 162 fillér kg.-ként.

Budapesti vágómarhavásár

Árak: bika magyar IIIa 44—53, tarka Ia 83—86, IIa 66—82, IIIa 56—58, ökör magyar IIa 63—86, IIIa 58, tarka IIa 60—77, IIIa 42—50, tehén magyar IIa 62—74, III-a 44—49, tarka Ia 80—88, kivételesen 90—92, IIa 57—79, IIIa 42—56, nővendékmárha 64—86, kicsontozni való 34—40 fillér kg.-ként.

Budapesti borjűvásár

Árak: élősúlykg-ként: Ia borjú 101—105, kivételesen 108—110, IIa 90—100, III-a 75—86, fillér.

Budapesti lóvásár

Árak: könnyű ígás kocsiló 255—420, nehéz 380—775, alárendelt minőségű ló 45—250, vágóló 55—230 pengő darabonként.

Országos vásárok

Január 21-én, pénteken: Csenger, Gyula, Veszprém (havi). Január 22-én, szombaton: Mikószéplak, Nemesvid, Tállya. Január 23-án: vásárnap: Gyula, Ráckeve. Január 24-én, hétfőn: Baktalórántháza, Büd-szentmihály, Győr, Kőtelek, Kunmadaras, Nagyharsány, Putnok, Ráckeve, Solt, Szécsény, Szigetvár, Vámpércs, Vép. Január 25-én, kedden: Csököly, Diósjenő, Gesztely, Nemessándorháza, Solt, Szécsény. Január 26-án, szerdán: Ajka, Hőgyész, Kőszeg (állatv.), Kunhegyes. Január 27-én, csütörtökön: Marcalfő, Tornaszentandrás, Újfehértó.

Régi hiányt pótol a most megjelent borászati szakkönyv. E hiányon segít a most megjelent

BORGAZDASÁG

című szakkönyv.

Írta: **PETTENKOFFER SÁNDOR**
nyug. orsz. szőlészeti és borászati főfelügyelő, gazdasági főtanácsos.

Ara 8 pengő

Megrendelhető A Kenyér könyv-osztályában Budapest, VIII., József-körút 5. szám. I. emelet.

A polgár

Törvényes ügyek

Adózás

Szent-Ivány Géza dr.

A magyar adózási rendszer ismer egyenes adókat és közvetett adókat és az egyenes állami adóknak pótdadóit és egyéb pótlékait.

Ismertetni fogom sorban ezeket az adonemeket, a kivetési eljárás főbb szabályait, valamint a benajtasát is, az adonizetés rendjét, az adókivetes ellen használható jogorvoslatokat (fellebbezések, felszólamások, panaszok), törvényes lehetőségeit és azokat az adózó polgár részére rendelkezésre álló könnyítéseket, amelyeket esetleg igénybe vehet, hogyha nehéz sorsa kerül és adófizetési kötelezettségeinek rendes időben nem tud eleget tenni. Felsorolom a hatóságokat is, amelyekkel az adókivetés, behajtás és a fellebbvitel során jogorvoslati beadványok (fellebbezes) határidejét is jelezni fogom.

Ismertetni fogom a földbirtok védtettségi szabályait is, amelyek nagyon kívül esnek az adozás körén, de az adókkal mégis kapcsolatban vannak. Legelőször az egyenes állami adókról fogok szólni és ezek során a földadót veszem elő.

A földadót a községi elöljáróság veti ki és pedig annyit, amennyi a kataszteri hivatal által becsült kataszteri tisztajövedelem után kivetendő. (Most 20%, vagyis egyötöde a kat. tiszta jövedelemnek).

Földadó alá tartozik minden gazdaságiag használható földterület, még akkor is, ha parlagon hever, vagy ha gazdája más célra is használja ezt.

Az adót az fizeti, aki a földet használja.

Az adó alá tartozó földterületeknek adófizetésre kötelezett tényleges birtokosa a földadó kivetéséről az adóívek kikézésével lesznek értesítve. Ezen adóívek kikézésétől számított 15 napon belül lehet az adókivetés ellen fellebbezni írásban és abban meg kell mondani, hogy mi okból fellebbez az illető.

A fellebbezést az illetékes kir. pénzügyigazgatóságához kell címezni, de a községi elöljáróságnál, vagy az adóhivatalnál kell benyújtani.

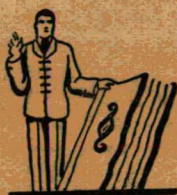
A fellebbezésre hozott pénzügyigazgatósági végzés ellen pedig a vármegyei, vagy városokban a városi közigazgatási bizottság adóügyi bizottságához címzendő és a pénzügyigazgatóságnál benyújtandó írásbeli fellebbezésnek van helye.

Amennyiben végül az adózó ezzel a II. fokú határozattal sincs megelé-

gedve, az ellen a m. kir. Közigazgatási bírósághoz intézhet, a kézbesítéstől számított 15 nap alatt írásos és indokolt panaszt, amelyet beadhat ezen határidőn belül, akár a pénzügyigazgatóságnál, akár a közigazgatási bizottság adóügyi bizottságánál a vármegyházán, illetőleg törvényhatósági városokban a városházán.

Figyelmeztetem azonban az adózó polgárokat, hogy csak azon esetben fellebbezhetnek a siker reményével, hogyha kellő indokuk van arra, hogy az adókulcs nem helyesen alkalmaztatott, vagy a kataszteri tiszta jövedelem tévesen vétetett a számítás alapjául, mert különben semmi eredménye nem lehet fellebezésüknek vagy panaszuknak.

Különösen hangsúlyoznom kell, hogy a törvény határozottan elrendeli az olyan földterületeknek is földadóval való megterhelését, amely után pillanatnyilag semmi nemű tiszta jövedelmet, vagy egyáltalán jövedelmet nem élvez annak tényleges birtokosa.

**Önértetes
polgárokat
akarunk.**

Hogyha elemi csapás következett be, pl. árvíz, fagy, jégverés stb., akkor nincs szükség fellebbezésre, mert ilyenkor az elemi csapástól sújtott adózó polgárnak törvényes joga van a földadó elengedését, vagy arányos leszállítását minden esetben kérni és pedig a községi elöljárósághoz, városokban a városi adóhivatalokhoz a kár bekövetkezése után lehetőleg azonnal benyújtandó kérvénnyel. Azért kell azonnal kérni az adó elengedését, vagy leszállítását, mert a pénzügyigazgatóság kataszteri osztálya a helyszínen győződik meg a kárról és annak százalékos nagyságáról, ha tehát a kár később bármi oknál fogva nem állapítható meg kellő mértékben, akkor a kérvényezés hiába való lesz.

Meg kell még jegyeznem, hogy a földadó a földbirtokost is terheli és ha azon bekebelezett teher is van, a földadó három évig telekkönyvi bekebelezés nélkül is rangsorban minden bekebelezett terhet is megelőz.

Mindent, amire szüksége van, meg hozza „A Kenyér” hirdetése, eladóját szintén „A Kenyér” hirdetése útján értékesítheti legjobban. Ez a kis kocka öt pengőbe kerül, és annak sokszorosát hozza.

Gazdasszony

JÓ TANÁCSOK

GIPSZELES A FALBA. Ha fadarabokat, úgynevezett „tipli”-ket akarunk a falba begipszelné, a falba vésett lyukba, miután jól kifújtuk belőle a port, fecskendezzünk annyi vizet, hogy a falnyílás belül egészen átmedvesedjék tőle. Csak ezután kenjük bele a gipszet.

TÚZALLÓ FESTÉK. Deszkákat, vagy gyalulatlan deszkából épült fából, kamrát stb. tűzállóvá tehetünk és az időjárás ellen is megóvhatjuk a következő bevonattal: Keverjünk jól össze egy rész elsőrendű portland-cementet és ugyanannyi bármilyen színű porfestéket, azután tejjel dörzszőljük össze egy lapos követ, amíg olajfesték-sűrűségű nem lesz. Ezzel kétszer fessük be a deszkát.

TOJASTERMELES FOKOZASA. A tyúkok jobban tojnak, ha meleg vizet kapnak inni. Továbbá a táplálékukba apróra tördelt tojáshéjat, csontot és egy kevés zabot keverünk. Kapjanak továbbá zöldség hulladékot és zöldtáplálékot is.

DOHOS SZEKRENY. Ha a nedves lakásban a ruha megdohosodott a szekrényben, akkor mindenképp rakjuk szét a ruhát friss levegőn, lehetőleg napfényen. A szekrényt mosuk le belül híg káliumhipermanganát-oldattal és szellőztessük ki. Néhány nap múlva a ruhát vissza akaszthatjuk, de nem zsúfolva. A szekrény aljára apróra tört nedves faszénnel telt edényt teszünk. Takarítás idején, amikor az ablak nyitva van, a szekrényt is tartuk nyitva.

FENYŐTŰK CSIGÁK ELLEN. Kerti csigák ellen nagyon jó módszer és a talajt nem rontja meg, ha a csigák által látogatott helyekre száraz fenyőtűket hintünk. Célszerű erre a karácsonyfa tűit összegyűjteni és tavaszig megőrizni.

CSUKLÁS ELLEN. Erős csuklás leghamarabb akkor múlik el, ha egy kanálnyi nagyon meleg vizet hirtelen lenyelünk. Többnyire attól is hamar megszűnik a kellemetlen csuklás, ha egy kávéskanál porcukrot vagy konyakos cukrot nyelünk le minél gyorsabban.

HÁZIGOMBA IRTÁSA. Ahol a házigomba elszaporodik, tönkretelheti a padlót, bútorokat, gerendákat és minden fából való egyéb épületrészt. Nem hagy foltot és nincs szaga a következő szernek: 75 deka konyhasót, 50 deka bórsavat 5 liter vízzel felfőzünk. Ha kihűlt, beecseteljük vele a megtámadott, vagy megóvandó részeket.

GAZDAISKOLA

A trágyázás

Milyen két nagy csoportba sorozzuk a trágyaszereket?

Szerves és szervesetlen trágyák csoportjába.

Melyek a szerves trágyák?

1. Istállótrágya; 2. szalmatrágya; 3. komposzttrágya és 4. zöldtrágya.

Melyek a szervesetlen trágyák?

A műtrágya és mész.

Milyen hatása van az istállótrágyának?

Kövérti a talajt, javítja annak megmunkálhatóságát. Az agyag kötöttségét csökkenti, a homokét fokozza. Javítja a talaj vízfoghatóságát is. Táplálékot nyújt a talajbaktériumoknak. Altalában úgy hat, mint a kovász a tésztában.

Mitől függ az istállótrágya jósága?

Az állatok takarmányozásától, felhasznált alomtól és a trágya kezelésétől.

Jó alom-e a szalma?

Igen, mert sok nedvességet tud felfogni. Súlyának négyszeresét.

Milyen legyen az istálló?

Az istállónak olyannak kell lenni, hogy az alom által fel nem szívott húgylevet vagy vizeletet külön felfoghassuk. Legmegfelelőbb a hídlásos istálló. A hídlás alja azonban símára csiszolt betonnal legyen burkolva és méterenként 4 cm esése legyen az istálló mellett elhelyezett vizeletgyűjtő medence felé.

Hol kell a trágyatelepet elhelyezni?

Nem messze az istállótól, lehetőleg az udvar magasabb helyén, hogy az épületekből lefolyó esővíz bele ne folyhasson.

Milyen nagyságú területet kell egy számos állatra a trágyatelep helyéül kimérni?

Négy négyzetmétert.

Milyen mélyre kell a gödröt kiásni?

70—80 cm-re.

A trágyatelepből kiszivárgó trágyalevet hova kell felfogni?

A trágyalékútba.

Miért jó a trágyatelepet korláttal körülkeríteni?

Hogy kifutóul használhassuk.

Miben áll a helyes trágyakezelés?

Elsősorban is a vizelet (húgylé) azon részét, amelyet az alom fel nem szív, külön fogjuk fel és használjuk fel. A trágyát kihordás után egyenletesen elteregjük, majd erősen letiporjuk vagy állatokkal letipratjuk, hogy abból a levegőt tökéletesen kiszorítsuk. Tartsuk állandóan nyirkosan. Télen és esős időben elég nyirkos a trágya. Forró napokon a tetejét vízzel

vagy trágyalével (de nem húgylével) meglocsoljuk, de csak annyira, hogy nyirkos legyen.

Mire használjuk fel a külön felfogott húgylevet?

Komposzttelepek nedvesítésére, a rét és szántóföld meglocsolására. Ha növényzetet (rétet, lucernát stb.) öntözünk meg vele, $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$ arányban vízzel keverjük.

Érés tekintetben hányféle trágyát különböztetünk meg?

1. Friss vagy szalmás; 2. középérett és 3. túlérett vagy szalonnás trágyát.

Melyik a legalakalmasabb a földek trágyázására?

A középérett trágya.

Hogy néz ki a középérett trágya?

Színe barna, a szalmát még fel lehet ismerni, de ujjaink között könnyen morzsolható. Ez tartalmazza a legtöbb tápanyagot, jól teríthető és vele sok szerves anyagot is juttatunk a talajnak.

Miért nem jó a túlérett trágya?

Mert kevés benne a növényi tápanyag és a baktériumtáplálékot szolgáltató szerves anyag. Rosszul teríthető, mert kenődik.

Milyen telepen érik túl az istállótrágya?

Amelyiket nem kezelnek, korán hánynak össze és nem tipratnak.

Télen miről ismerhető fel a rosszul kezelt trágyatelep?

A hó igen gyorsan olvad el rajta.

Mennyi trágyát nyerünk egy év alatt egy számos állat után?

Az almozáshoz függően 80—120 q-át.

Mikor tanácsos az istállótrágyát leszántani?

Nyáron a tarlóbuktatással vagy ősszel az őszi szántásnál.

Helyes-e a trágyát a szántóföldön sokáig hevertetni?

Nem, mert sokat veszít értékéből.

Ha megtelt a trágyatelepünk és nincsen trágyázandó földünk vagy nem tudjuk pl. a fagy miatt azonnal leszállítani, mit kell tennünk?

Akkor a trágyázandó föld szélén 3—4 méter széles és a trágyamennyiségnek megfelelő hosszúságú kazalba (szarvasba) rakjuk és vastagon leföldeljük.

Hat-e a trágya a leszántás után azonnal?

Nem, mert előbb nagy átalakuláson megy keresztül.

Mit nevezünk gyenge, közepes és erős trágyának?

Kat. holdanként (1600 négyzetöl) 100—150 q-ot gyenge, 150—200 q-ot közepes és ezen felülit erős trágyázásnak nevezünk.

Milyen növények alá trágyázzuk meg közvetlen földeinket?

A kapás- és takarmánynövények alá.

Miért nem tanácsos a kalászos növényeket frissen trágyázott földbe vetni?

Mert megdőlnek és elgyomosodnak.

A KOMPOSZT ÉS A ZÖLDTRÁGYA

Mi a komposzt?

Nem állatoktól gyűjtött szerves trágya.

Milyen anyagok szükségesek a komposzt készítéséhez?

1. Szerves anyag, ami lehet: szalma, pelyva, törek, falomb, melegágyi trágya, lekaszált vagy kigyomlált magba nem ment gyom stb.; 2. föld

a feltalajból vagy kazlak helyéről véve; 3. szén-savas mész; 4. műtrágya vagy húglyé.

Hogyan készítjük el a komposzttelepet?

A komposzt anyagait kb. 15 cm széles és tesszserinti hosszúságú ágyakban rétegekint rakjuk fel. Először jön 20 cm-es vastagságban a szerves anyag (aszalt szalma, falomb stb.). Erre 10 cm vastagságban földet rakunk. Ezt behintjük $\frac{1}{2}$ cm vastagságban szénsavas mészporral vagy fahamuval. Majd ezt a rétegeket háromszor megismételjük. Ha szervesanyagnak nem zöld növényi részeket használunk, akkor a telepet már elkészítéskor is tanácsos megnedvesíteni vízzel vagy húglyével. A komposzttelep néhány nap mulva gyengén felmelegedik és akkor átkapáljuk.

Miképp kell a komposzttelepet kezelni?

A komposzttelepet 4—5 hetenkint átkapáljuk vagy átlapátoljuk, állandóan nyirkosan tartjuk, ami végett lehetőleg húglyével meglocsoljuk. Ennek hiányában vízzel kell meglocsolni.

Mennyi idő alatt érik be a komposzt?

A kezeléstől függően 8—10 hónap alatt.

Hogy néz ki a jó érett komposzt és mit tartalmaz?

A jó érett komposzt teljesen egynemű földszerű, kellemesen savanykásszagú anyag. Főleg talajbaktériumokat tartalmaz és könnyen felvehető nitrogént.

Mire használhatjuk fel a komposztot?

Főleg rétek trágyázására, de jól felhasználható a baktériumokban szegény tevéketlen talajok megjavítására és talajmeszezéssel kapcsolatban.

Mennyi kell a jó érett komposztból és hogyan kell alkalmazni?

Kataszteri holdakint 2—4 szekérrel. A rétre tavasszal és ősszel is elszórhatjuk. A szántóföldre a vetés előtt a vetőszántásra szórjuk el és beboronáljuk. Erős napsütésben ne szórjuk el.

Mit nevezünk zöldtrágyának?

Zöldtrágyának nevezzük a virágzás vége felé teljesen alászántott növényeket.

Milyen növények alkalmasak zöldtrágyának?

A nitrogénygyűjtő pillangósvirágú növények, ezek közül mézszegény talajokra a csillagfürt, meszet tartalmazó talajokra pedig a bíborhere, lóbab, szöszös bükköny, borsó stb.

Gondoltál-e már a holnapra?

Ha nem, köss azonnal a

Gazdák Biztosító Szövetkezeténél

é l e t b i z t o s í t á s t

Fiaidnak
tanulmánybiztosítást.

Lányaidnak
hozománybiztosítást.

Családtagjaidnak
temetkezési-segélybiztosítást.

Gondolj öregségedre és vedd igénybe a

A GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETÉNEK

rendkívül kedvező
nyugdíjbiztosításait.

Gondolj lakásod biztonságára és épségére. Ezért köss
egyesített betörés- és tűzbiztosítást.

Házadat, földedet, autódat, egyetlen egy értékedet se
hagyd biztosítatlanul, mert vétkeszel önmagad, családod és nemzedet ellen.

A Gazdák Biztosító Szövetkezete

a szövetkezeti biztosítás eszméinek hű letéteményese
és gyakorlati képviselője.

A GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE

Magyarország legnagyobb és legerősebb biztosító szövetkezete. Tiszta magyar, kartellen kívül álló biztosító intézet, tehát

hazafiúi kötelességet teljesítesz, önmagadat erősíted, a szövetkezeti biztosítási eszmét juttatod diadalra, ha a

Gazdák Biztosító Szövetkezetét
keresed fel biztosításaidal.

Írj lapunknak, vagy közvetlenül a szövetkezetnek
s biztosak vagyunk, hogy a

legelőnyösebb és a legolcsóbb

feltételek mellett kötheted meg biztosításaidat.

A GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE

központi székháza: Budapest, IX., Üllői-út 1.

Telefon: 18-78-70.

Ezenkívül az ország nagyobb városaiban vezérképviselőletek, főképviselőletek és Magyarország minden falujában helyi képviselők.

Légy híve és istápolója a

SZÖVETKEZETI BIZTOSÍTÁSNAK!

A Gazdák Biztosító Szövetkezete 1898-ban alakult, tehát immár 38 éve áll fenn és díjbevétel tekintetében ezidőszert Magyarországon legnagyobb élet- és jégbiztosító intézete. A biztosított tagjainak a száma több mint 450.000; ezzel a létszámával egyúttal Magyarországnak egyik legnagyobb szövetkezete is. Több mint 2 milliárd értékű ingó és ingatlan van a szövetkezetnél elemi csapások ellen biztosítva. És több mint 100 milliót tesz ki az életbiztosítási tőkeállomány. A folyó évi díjbevétele nemcsak elérte, de túl is haladta a 10 millió pengőt. A szövetkezet fedezeti vagyona 14 millió pengő. Ezek a számadatok a legjobban igazolják a szövetkezeti biztosításnak a sikerét a magyar gazdasági életben és egyúttal a legjobban azt is magyarázzák, hogy miért kell a magyar gazdálkodó közönségnek elsősorban biztosításai feladásánál a Gazdák Biztosító Szövetkezetére gondolnia. Azt felesleges megemlíteni, hisz ez köztudomású dolog, hogy a Gazdák Biztosító Szövetkezete az egyetlen intézmény, amely magyar talajban született és mindvégig annak is maradt, soha semmiféle idegen érdekeltséget nem vállalt, összes üzletrészei mindig magyar kézben voltak, vannak és lesznek.

Egészség

Rovatvezető:

SZELECZKY GYULA dr

Felkérésünkre dr. Szendey Ferenc, a „Fehér Kereszt” gyermek-kórház orvosa volt szíves a csecsemőápolás néhány közhasznú szabályát megismertetni velünk. Elsősorban az emlőknek a szoptatáshoz való előkészítéséről, a szoptatásról és szopásról, valamint az ezzel összefüggő egyéb kérdésekről mondja el értékes tanácsait.

AZ EMLÖK ELŐKÉSZÍTÉSE A SZOPTATÁSRA

Az emlőket már szülés előtt elő kell készíteni a szoptatásra. Az előkészítés célja kettős: egyfelől könnyű szopásra alkalmas, a csecsemő által jól megfogható bimbót akar kiképezni a csecsemő számára, másfelől hozzá akarja edzeni a bimbót a szopással járó erőművi behatásokhoz, izgalmakhoz. Ezért kell a mellbimbókat már szülés előtt pár hónappal masszírozni, ha besüppedtek, kiemelni, enyhén nyujtogatni és hígított alkohollal lemosogatni. Az így előkészített bimbókat a csecsemő sokkal könnyebben veszi munkába, rajtuk a szopást könnyen tanulja meg és így a szoptatás a mellbimbónak sem jelent ártalmat, megterhelést és majdnem biztosan kikerüljük a szoptató anyák rémét, a nagyon fájdalmas és hosszadalmas emlőgyulladásokat.

HOGYAN SZOPTASSUNK?

Minden szoptatás előtt és után 3%-os bórsavoldattal (bórvíz) mosuk le a bimbókat. Az megóvjá a mellet a fertőzéstől és a csecsemőt a bélhuruttól. Alacsony székre üljön a szoptató anya és a mellével kissé hajoljon előre, úgy, hogy a bimbó valósággal belelógjon a csecsemő szájába. A gyerek akkor szopik jól, ha csaknem az egész emlőbimbót beveszi szájába, ugyanakkor ügyeljünk, hogy a lógó mell rá ne fekdjön a csecsemő orrára, mert persze akkor nem tud szopni. A jól szopó gyerek szoptatási ideje 10—15 perc.

MIKOR SZOPTASSUNK?

Szoptatás általában három óránként történik, ha nagyon bőven van tej s a gyerek sokat szopik, úgy négy óránként. Legelőnyösebb reggel hatkor kezdeni. 6—9—12—3—6—9 órákor. Ha a gyerek háromóránként szopik, úgy mint láttuk, hatszor szopik egy nap. Ha négy óránként szoptatjuk (sok tej esetén), úgy a szopási idők 6—10—2—6—10, tehát ötször egy nap. *Éjelt szoptatni nem szabad.* Ilyenkor

gyerek, anya pihenjen. Ha a csecsemő éjjel nagyon nyugtalan, pár kanál szacharinnal édesített teát lehet adni neki. Az éjjeli szoptatás elmaradását a gyerek nagyszerűen megszokja és egészséges alvással és jó fejlődéssel hálálja meg. Hogy a gyerekeknek elegendő a táplálék abból látjuk, hogy szemmel láthatóan gyarapodik. Célzerű hetenként az újszülött súlyát mérni. Az újszülött váltott mellből szopjon, egyik szopás alatt az egyik mellből, másik alatt a másikkól. A szopás után azt a mellet, amelyikből szopott, ki kell fejni, nehogy tej maradjon abba vissza, mert a pangó tej csökkenti a tejelválasztást. Ha kevés a tej, vagy gyenge a gyerek a szopásra, egy szopás alatt mindkét mellből adunk. A kifejt tejet kifőzött üvegedényben, hideg helyen tartva, a következő szoptatásnál az

Tisztaság
nélkül
nincs egészség

emlőből való szoptatás után, ha a gyerek nem szophatott eleget cucliból odaadjuk. Fontos ennek a tejnek a tisztán kezelése.

HA AZ ANYANAK NINCS ELEG TEJE

Ha nem elég az anya teje, legmegfelelőbb más szoptató nőnek tejét adni, akinek körülbelül egy idős csecsemője van, de ennek a nőnek ne legyen vérbaja, gümőkórja. Csak, ha ilyen anyatejet nem tudunk szerezni, térhetünk rá a mesterséges táplálásra. Erre a legcélszerűbb a hígított tehéntej. A hígító folyadék felforralt víz vagy gyenge tea. Kezdetbe $\frac{1}{3}$ tehéntejhez $\frac{2}{3}$ hígító folyadékot, két-három hónapos korban fele tehéntejhez fele hígító folyadékot, fél éves kortól $\frac{2}{3}$ tejhez $\frac{1}{3}$ folyadékot adunk és a hígító folyadék minden decijéhez egy kocka cukrot vagy kávéskanál kristálycukrot. Ilyen mesterséges táplálásnál okvetlenül kérjük az orvos tanácsát.

Nem tudjuk eléggé hangsúlyozni, mennyire fontos a gyerek szempontjából, hogy lehetőleg fél éves koráig csak szopjon, anyatejet kapjon. Az anyatejjel táplált — tehát rendszeren szopó csecsemőnél — bélhurut nem fordul elő, minden betegséggel szemben sokkal ellentállóbb; ezzel szemben a mesterségesen táplált gyermek rosszul fejlődik, sokat betegeskedik (ne tévesszen meg bennünket, hogy esetleg pufók, kövérebb, mint az anyatejen élő), a különböző gyerekbetegségek főleg ezek sorából szedik áldozataikat. Annak az anyának lehet csak nyugodt a lelkiismerete, aki mindent megtett, hogy gyermekét legalább

fél éves koráig maga szoptassa és egyúttal annak az anyának lesz csak öröme gyermeke fejlődésében és egészségében.

Az anya nem szoptathat, ha tuberkulotikus.

A gyerekek hat hónapig lehetőleg, csak szopjon — de a harmadik hónaptól kezdve pár kis kanál citromlevet, nyers paradicsomlevet, almalevet adjunk neki. (C vitamin!)

Előfordul — különösen közvetlenül szülés után —, hogy a gyerek nem tud még szopni, ilyenkor a tejet lefejve adjuk neki. Türelemmel azonban rövidesen megtanulja a szopást.

Ha anyatej táplálás mellett súlygyarapodása nem kielégítő, úgy vagy kevés, vagy túl sok az anyatej. Az anya táplálkozása szoptatás ideje alatt rendes legyen, talán egy kicsit több folyadékra van szüksége (leves, sör). A tiszta anyatejtáplálás mellett a székletek száma naponta kettő-három (előfordul több széklet is, nem baj), olyan mint a kenőcs, aransárga és nem rossz szagú.

Teljesen egészséges gyereknél is előfordul, hogy főleg szopás után néha négy-öt kávé kanálnyi táplálék is a gyomorból visszajön. Nem baj, nincs jelentősége. Sok levegőt nyelt a gyerek és miközben ezt visszabüfögi, kis tej velejön.

KÖNYVISMERTETÉS

Megjelent az 1938. évi Borászati Zsebnaptár. Szerkesztette: dr. Baross Endre országgy. képvis.

Az 1938. évi Borászati Zsebnaptár karácsony előtt hagyta el a nyomdát és több ezer példányban jutott az érdekelt szőlősgazdák és borkereskedők kezeibe. Az idei Zsebnaptár tovább folytatja érdekes és irányadó statisztikai adatait, amelyek érdekesen mutatják be úgy az ország, mint a külföld bortermelését és borfogyasztását. Ismerteti a Zsebnaptár a kormányzati és érdekvépviseleteket, valamint szakintézményeket és különböző testületeket. Az új Borászati Zsebnaptár tulajdonképpen az 1937. évi szőlő- és borgazdasági megfigyeléseket közli legkiválóbb szakembereink tollából és így gyakorlati szempontból nélkülözhetetlen. Közli ezenfelül a különböző közhasznú tabellákat is. A tavalyinál jóval vastagabb Zsebnaptár ára mindössze 2.50 pengő és megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

Szülőiskolák legjobban „A Kenyér” útján adhatják el oltványait. Hirdessen „A Kenyér”-ben. Ez a kis kocka öt pengőbe kerül és annak sokszorosát hozza.

RÁDIÓ

Hétköznapi állandó műsorszámok

6.45: Torna, utána hanglemezek. Kb. 7.20: Étrend. — 10.00: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző-szolgálat. — 12.00: Déli harangszó, időjárásjelentés. — 12.05: Zene, ének, vagy hanglemezek, közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 14.40: Hírek. 15.00: Árfo-lyamhírek, piaci és élelmiszerárak. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 0.05: Hírek külföldi magyarok részére.

Vasárnapi állandó műsorszámok

12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 12.30: Zene. — 15.00: Gazdaelőadás.

Olvasóinkat is érdeklő kiemelkedő műsorszámok:

BUDAPEST I.

SZERDA, jan. 19. 10.20: Felolvasás. — 13.30: Hanglemezek. — 16.15: A rádió diákfélőrája. — 17.00: „Szigligeti Ede.” Pukánszky-né Kádár Jolán dr. előadása. — 17.30: Közvetítés a Britannia-szállóból. — 18.00: „Francia költők Magyarországról.” Hankiss János dr. egyetemi tanár előadása. A versket elmondja sz. Kowách Ernő. — 19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. — 20.20: Hírek. — 21.35: Hírek, időjárásjelentés. — 22.45: Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál.

CSÜTÖRTÖK, jan. 20. 10.20: Felolvasás. — 13.30: Csorba Gyula és cigányzenekara. — 16.15: „Terített ünnepi asztal.” Stumpf Károlyné előadása. — 17.00: „Tejgazdasági tanfolyam harmadik előadása.” — 17.30: Isolde Ahlgrimm régi kalapács-zongorán játszik a magyar-osztrák művészcsere keretében. — 18.00: „A bolgár népzene.” Irta Romansky Ljubomir. Átdolgozta és előadja Kilián Zoltán. (Hanglemezekkel). — 19.00: „A világvárosi ember.” Szerb Antal csevegése. — 19.30: Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Fige-ly Sándor. — 20.00: Berky Lili és Gózon Gyula előadástje. Rendező: Kiszely Gyula. — 21.45: Hírek, időjárásjelentés. — 22.10: „Kern Aurél-émlék-est.” — 23.15: Közvetítés a Hungária-szállodából. Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál.

PÉNTEK, jan. 21. 10.20: „Kalotaszeg végvárai.” Irta Szabó Sándor. (Felolvasás). — 10.45: „A vörheny.” Irta Zemplényi Imre dr. (Felolvasás). — 16.15: A rádió diákfélőrája. — 17.00: „Képek a magyar bányász életéből.” Közvetítés a komlói állami kőszénbányatelepről. Beszélő Budinszky Sándor. — 17.50:

Sportközlemények. — 18.00: Lakatos Flóris és cigányzenekara. — 18.50: Jókai Mór: „Uti rajzok.” (Felolvasás). — 19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. — 20.35: A rádió küllgyi negyedőrája. — 22.05: Hírek. Majd: A József nádor 2. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur.

SZOMBAT, jan. 22. 10.20: Felolvasás. — 13.30: Hanglemezek. — 16.15: „Cserkészek félőrája.” — 18.00: „A selyemtenyésztés.” Dr. Ereky Károly v. miniszter előadása. — 18.30: Farkas Béla és cigányzenekara. — 20.05: Közvetítés az Erzsébetvárosi Kisfaludy Színházból. — 22.15: Hírek. — 23.15: Időjárásjelentés. Majd: Kalmár Tibor jazz zenekara játszik.

VASÁRNAP, jan. 23. 10—11.10: Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi-templomból. A szentbeszédet mise után Tóth Tihamér dr. egytanár mondja. — 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos. — 13.05: Zagon István vidám negyedőrája. — 14.00: Hanglemezek. — 15.00: „A rovarpor a növényvédelemben.” Előadás. — 15.45: Rác Béla és cigányzenekara. — 16.30: „A korunk hősei.” (Csókák József emléke). Gesztelyi-Nagy József dr. előadása. — 17.45: „Télen a Retyezátban.” Maderspach Viktor utirajza. — 18.45: Elbeszélés. — 20.00: Sporteredmények. — 20.10: „Az egyik sir, — a másik nevet.” Színmű 4 részben. Irta Dumanoir. — 21.40: Hírek, sportesemények. — 22.00: Közvetítés az Ostende kavéházából. Az Ostende kavéház huszonnégytagú cigánygyerekzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel.

HÉTFŐ, jan. 24. 10.20: Felolvasás. — 13.30: A „József nádor” 2-ik honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. — 16.15: A rádió diákfélőrája. — 17.30: László Imre magyar nótákat

Korszerű lakberendezések CSŐBUTOR

Ia. új típusú féregmentes sodronybetét. Minden darab saját műhelyünkben készül. Kényelmes fizetési feltételek. Védre Képes Árjegyzékét kérjen. Strenitzer és Reisz vas- és kárpitozott bútorok raktára. Budapest, VII. ker., Szövetség-utca 9.

énekel, kíséri Csorba Gyula és cigányzenekara. — 18.35: „Bábjáték.” Közvetítés a Szalag-utcai kereskedelmi iskolából. Beszélő Filótás Lily. — 20.05: „Szcilia.” Imecs Béla utleírása. — 20.30: „Régi magyar zenekari művek.” — 21.45: Hírek, időjárásjelentés. — 22.10: Közvetítés a Bellevue-szállóból. Angyal Árpád és jazz zenekara játszik.

KEDD, jan. 25. 10.20: Felolvasás. — 12.05: A rádió szalonzenekara. — 13.30: Csóka Feri és cigányzenekara. — 16.10: „Aszszonyok tanácsadója.” (Arányi Mária előadása). — 17.00: A Mária Terézia első honvédgyalogezred zenekara. — 18.20: „Az öntözésről.” Kállay Miklós ny. miniszter előadása. — 18.50: Lakatos Tóri és Lakatos Misi cigányzenekara. — 19.20: „Pósa Lajos”-emlékest. — 20.25: Hanglemezek. — 21.20: Hírek, időjárásjelentés. — 23.05: Garai György és jazz zenekara játszik.

SZERDA, jan. 26. Felolvasás. — 12.05: Hanglemezek. — 16.15: „Genova.” Zambra Szidónia dr. előadása (hanglemezekkel). — 17.00: „Éneklő ifjúság.” — 17.30: „A kisebbségi szerződések keletkezése.” Szász Zsombor előadása. — 18.00: Kiss Lajos és cigányzenekar. — 19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. — 22.25: Időjárásjelentés. — 23.10: Vörös Elek és cigányzenekara muzsikál.

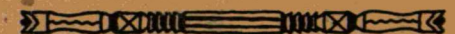

Szlovenszkói írók könyvei:

Zobor Eszter: Ekeronthó	2.50
Palotai: Isten ölében	2.—
Féja: Fiatal magyar líra	4.—
Bráneczky: Frater Johannes	2.50
Darkó: Szép ötvös	2.—
Darvas: Hegyország	1.—
Földes: Kukukónia	3.—
Reményi: Élni kell, 2 kötet	4.—
Reményi: Lesz-e reggel	2.—
Sárosi: Aldozom	1.—
Sebessi: Megrugott emberek	2.—
Gyallay: Föld népe	1.—
Egry: Demeter	2.—
Juhász: Hamlet	2.—
Szombathy: Én kedves népem	2.—
Szintyai: Szeptemberi	2.—
Sziklay: Világ ura	3.—
Vécsey: Síró város, 3 kötet	3.—
Vécsey: Uj Európa	2.—
Zerdahelyi: Egy tőnek	2.—
Tamási: Énekes madár	1.—
Brogányi: Festőművészet	2.—

Megrendelhetők A Kenyér könyv-
osztályában, József-kr. 5.

A KENYÉR átszervezése folyamatosan van. A hetenkénti megjelenés törvényes és technikai keresztülvitele időbe telik, miért is egyelőre lapunk csak minden második héten jelenik meg.

Kiadótulajdonos:

DR. SZENT-IVANY JÓZSEF

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
DR. SZENT-IVANY JÓZSEF

Közgazdasági munkatárs:
NÉMETH PÉTER

Nyomatott a Stádium Sajtóvállalat Rt.
körforgógépein, Budapest, VIII. ker.,
József-körút 5. szám.

Felelős: Györy Aladár igazgató.